א) ירושלמי נזיר פ״ה הל״א,
 ב) נדבה, ג) רשב״ל, ד) לקמן
 הל״ד, ה) נ״י, ו) אח, ו) עי׳ ב״ב

ט א, ה) וגר׳, ט) תנחומא וילקוט פ׳ כי תשא, י) וחרנה, ל) עי׳ ב״ר פרשה פד ובמ״ר פרשה ד, () עי׳

כ"מ פ"ג משקלים, מ) חסר כאן וצ"ל שניה מה את עביד לה אלא רועה הכא מאי עביד לה וכו' כמ"ד

לחוליו ה"ג לחוליו מכאו מוכיח וכר, כ) איננו מובן ואולי דצ"ל יכול להקדיש יותר מחלי שקל ונמצא שהכל הקדיש דשאני התם

דאעפ"כ יד כולן וכו',

הלבה ג בתני המכנם מעום. כונס מעט מעט פרוטה אחר פרוטה לשקלו ואמר כשהמחיל לכנס הרי אלו לשקלי וכשבא לחשוב מה שכנס מצא שהומירו על שקלו: מוסרן הלכה ג פותני המנס מעות. פונס מעט מעט פרוטה הסר פרוטה נסקנו וחמר כשהסתינ נכנס הרי חנו נסקני והשבה נחשות החלק שהחידו על הקריב בדמיהן עולת קיץ למוצח וב"ש לטעמייהו דסברי הקדש בטעות שמיה הקדש: מוחסן חולין. שלו מרטון זה אלא עד נדבה. יפלו לשופרות שבמקדש שעומדין להקריב בדמיהן עולת קיץ למוצח וב"ש לטעמייהו דסברי הקדש בטעות שמיה הקדש: חומר הרי אלו למטאמי מודו ב"ה כדי שקלוי של הדי כאומר ביירוש אם אמר על ידו מלאה מעות הרי אלו לשקלי שמותרן חולין ומ"ש חטאת דמותרן נדבה: שקלים של הקלים אם אמר על ידו מלאה מעות הרי אלו לשקלי שמותרן חולין ומ"ש חטאת דמותרן נדבה: שקלים של הקל לא ימעיט ובודאי לא הימה כוונתו לא ירבה והדל לא ימעיט ובודאי לא הימה כוונתו

בתני' המכנם מעות. בפרוטרוט מותרו נדבה לקין המובח. אם אתר שאביא מהן שקלי לא הקדיש אלא מה שלריך לשקלו. ירושלי לטעם דב"ה המפריש שקלו סבור שהוא חייב ונמלא שאינו חייב לא קידש המפריש שנים סבור שהוא חייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחד אותו השני שפים התנכח שתיים וחיים מכם מחוד חומם שפים מה הדא המפרים מסלת מכור שלה מעוכן מוכיח שלה בכל שלה לה מכור שלה מיכן נמוכיח שנתן אפיר אם נמנן ליד הגבאי יכול מו ונמצא שנתן אפיר אם נמנן ליד הגבאי יכול מוכן ונמצא שנתן אפיר אם נמנן ליד הגבאי יכול נמן יצונט שנמן מכ מו מנדק כל האבמו שני ליקחם וה"ה אם סבור שנדר ב' זוזין והפרישן ואמרו לו שלא נדר אלא אחד יכול ליקחם מיד הגבאי : מה בין שקלים לחטאת. דבשקלים אמרו בית הלל מותרן חולין ובחטאת מודו דמותרן נדבה שקלים שלהם קלבה ולא הקדיש אלא מה שלריך לשקלו אבל מטאת אין לה קלבה בדמיה ודעתו היה בבהמה שמינה אפי׳ אם היו לו ה׳ הכמות הכל הקריש: אף לשקלים אין להם קצפה. כדמפרש: משעלר כני ישראל מן הגולה. מהדר לפרש שהשקלים אין להם קצבה שכשעלו שקלו דרכונות לפי שהעם מועט לא היה די חלי שקל ליקח מהן תמידין וכל דברים הבאים מתרומת הלשכה על כן שקלו דרכונות חזרו לאחר שנתרבה העם ושקלו סלע ועוד חזרו אחר שהעם רב יותר שקלו טבעים ומפרש בירושלמי פלגי סלעא בקשו לשקול דינרין לחחר שהעם רב מחד ולח קבלו מהן משום דכמיב והעמדנו עלינו מלוה לחת שלישית השקל ר' חלקיה בשם ר' אחא מכאן שאדם לריך לשלש שקלו ג' פעמים בשנה מראן שאדם לריך לשלש שקלו ג' פעמים בשנה שאין מטריחין על הלבור יותר משלש פעמים בשנה מדהביאו תחלה דרכונות⁰ יכול להקדיש כבתחלה ונמצא שהכל הקדיש אעפ"כ יד כולן שוה ולא הקדיש יותר משאר העם:

שוה ולא הקדיש יותר משאר העם:

תקלין חדרון

תקלין חדרון

שהחיל לכנס אתר הרי אלו לשקלי וכשבא לחשוב

מהרבי' המנס. כונס מעט מעט מעות ובשעה

מה שכם מלא שהומרו על שקלי וכשבא לחשוב

מה שכם מלא שהומרו על שקלי וכשבא לחשוב

מולח קרן למובח לסברי הקדש בעומדין להקריב בדמיהן

שוין שמוסר חולין. דהוה כאילו אמר בפירוש אם

שנין שמוסר חולין. דהוה כאילו אמר בפירוש אם

אכניס יותר משקל שיקח מהן לשקלי והמוחר יהא

אכניס יותר משקל שיקח מהן לשקלי והמוחר יהא

מרשיי במטנהי הוא דס"ל לב"ה דמוחרן חולין

דהוה בעותו. אבל באומר אלו לשקלי וש בו מוחר

דהוה בעותו. אבל באומר אלו לשקלי וש בו מוחר

דחו מלאה מעות ואמר אלו לשקל יוש בו מוחר

במשלים המוחר מדכה ששן לאן כאן טעות דהא ידע

בחלים המוחר חולין. אמ"ש מה בין כרן המוחר ודבה:

בחלים המוחר חולין: אמ"ש מה בין כר, ותס"ד

בחלים המוחר חולין: אמ"ש מה בין בר, ותס"ד

בחלמר: באמר המיע קאחר לה: במה אנן קיימין.

בשקלים המוחר חולין אליבא דכ"ע ומה בין מטאח

דקאמר: באומר אלו היש לא לידי מה בין דקאמר היש מה בין

דמוחרן ודבה איכה דיע ואא"ב אליבא דרי ביהא

דקאמר באומר אלו כ"ע מודים דמוחרן חולין שפיר

דמחרתן ודבה איכה דיע ואא"ב אליבא דרי ביהא

דקאמר באומר אלו כ"ע מודים דמוחרן חולין שפיר

דמחרת באומר אלו כ"ע מודים דמוחרן חולין שפיר

דמחתר באומר אלו כ"ע מודים דמוחרן חולין שפיר

הא בשקלים נמי מוחרן חולין הליבה: כב"ב, וטעמא דב"ה

קאמר באומר אלו כ"ע מודים דמוחרן חולין שפיר

הא בשקלים נמי מוחרן חולין ולקדה: כב"ב, וטעמא דב"ה

הא בשקלים נמי מוחרן חולין ולקדה כב"ב, דמשרי

הלכה ג מתני' המכנם מעות ואמר הרי אלו

הככה ג מתני' המכנם מעות ואמר הרי אלו לשקלי בית שמאי אומרין מותרן גדבה "ובית הלל אומרים מותרן חולין מאביא מהן שקלי שוין שהמותר חולין אלו לחטאתי שוין שהמותר גדבה "שאביא מהן חטאתי שוין שהמותר חולין אמר רבי שמעון מה בין שקלים שהמותר חולין אמר רבי שמעון מה בין שקלים אין לחטאת אלא של שקלים יש להן קצבה ולחטאת אין לה קצבה ר' יהודה אומר אף לשקלים אין להן קצבה "שכשעלו ישראל מן הגולה היו שוקלין דרכונות חזרו לשקול סלעים חזרו לשקול מבעין במשו לשהול (א) דיוריו ולא הבלי רה: א"ר שתיוויו בקשו לשקול (א) דיגרין ולא קבלו מהן א"ר שמעון אע"פ כן יד כולן שוה אבל חמאת זה מביא בסלע וזה מביא בשתים וזה מביא בשלש: גַבו' המכנס וכו' ר'⁶⁾ יוםי בשם ר' לעזר מה פליגין במכנם פרוטרוט אבל באומר אלו לשקלי כל עמא מודיי שהמותרן נדבה רבי חייא (חזקיה) ור' ביבא בשם שהמותרן גרבה רבי חייא (חזקיה) ור' ביבא בשם ר' לעזר מה פליגין במכנם פרומרוט 'אבל באומר אלו לשקלי כ"ע מוריי שהמותרן חולין א"ר חייא (חזקיה) מתניתא מסייעא לר' ביבי דתגן אמר ר"ש מה בין שקלים לחטאת אלא שהשקלים יש להן קצבה ולחטאת אין לה קצבה ואומה אגן קיימין אם באומר שאביא מהן שקלי כל עמא מודיי שהמותרן חולין אם באומר שאביא מהן חטאתי שהמותרן חולין אם באומר שאביא מהן חטאתי קיימין אם באומר שאביא מהן שקלי כל עמא מודיי שהמותרן חולין אם באומר שאביא מהן חטאתי כל עמא מודיי שהמותר יחולין אלא כן אגן קיימין באומר אלו לשקלי שקלים על ידי שקצבתן מן התורה מותרן חולין חטאת ע"י שאין קצבתן מן התורה מותרן גדבה מה עבד לה יירבי יוסי בשם רבי אליעזר פתר לה במכנם פרומרומ וכבית הלל והא תנינן^{ה ה}מותר שקלים חולין ^(ב)פתר לה במכנם פרוטרוט וכבית הלל ^ה(והא תנינן מותר עשירית האיפה חולין עוד הוא פתר לה במכנם פרומרום וכב"ה) המפריש שקלו וסבר שהוא חייב ונמצא שאינו חייב ילא קדש יהמפריש שנים וסבר שהוא חייב שנים ונמצא (ג') שאינו חייב אלא אחד אותו השני מה "עביד ליה נשמענה מן הדא הפריש חטאתו וסבר שהוא חייב ונמצא בשל שתים ובבר שהוא החייב אלא אחת ובזאותה היי ולהי מוקי כי"ש דכנסיו זמי ושיים אלא רועה הבי גמי אלו דמים מוקים בכי"ב זמים מל הל מתים כי ולם שמים הבי גמי אלו ובזאות שלא רועה הבי גמי אלו ובישים מיקים ול אלו מתים כי ולם שמים הי ולם שמים הי לבי מתים כי ולם שמים הי לבי מתים כי ולם שמים הי לי בי מים ולם ממים מולם ממרכי ולם שמים אלו למיד לי הי בי והדעבור ול שקול בשנה לעבודת השקל בשנה מכאן שאין הפרשות המשל ממים מים מירומני דמלומי הבצלי מול מדים בתובה מכאן שאין הפרשות המשל מדים מים מולם מחלים הבעלי מול מולם מחלים הבצלי מול מולם מחלים הבעלי להול מולי של מולם מחלים הבעלי להול מולי מולם מחלים במולם מחלים מחלים מחלים מחלים מחלים מחלים במולם מחלים במולם מחלים במחלים במולם מחלים במולם מחלים מחלים במולם מחלים מ שאינו חייב לא קדשה הפריש שתים וסבר שהוא חייב שתים ונמצא שאינו חייב אלא אחת [ב]אותה שניה מה את עבד לה אלא רועה הכי נמי אלו (ד) לנדבה וכא היאך אומר אתה אלו: רבי יודא (ד) לנדבה וכא היאך אומו אתו מזי. ב אומר כו': ^[5] דרכונות דינרין חזרו לשקול סלעין אומו כו. מו דו כונות דינין הוור טקול טעין כשמוען חזרו לשקול מבעין פלגי סלעין בקשו לשקול דינרין קרמין ולא קבלו עליהן מן הדא יוהעמדנו עלינו (ה)מצות לתת שלישית השקל בשנה לעבודת בית אלהינו ר' חלקיה בשם ר' אחא (ו)מכאן" שצריך ארם לשלש שקלו ג' פעמים בשנה מכאן שאין מטריחין על הציבור יותר (י)מג"פ בשנה אמר ר' אבין מכאן לג' סאין מכאן לשלש קופות מכאן לג' הפרשות מריב 'זה יתנו כל העובר על הפקודים'' (ה)ר'י' יהודה ור' נחמיה חד אמר לפי שחמאו במחצית היום יתנו וו מוכיו דוו אכו לפי שווסאו במוזציו דיוום יוננו מחצית השקל יוחד אמר לפי (¤) שהמאו בשש שעות ביום יתנו מחצית השקל דעבד שיתא גרמסין ר' יהושע בי ר' נחמיה בשם ריב"ז לפי שעברו על עשרת

הפית ושקנו הרכה. חוד נשקור שניים. כתשתנו סלע שלם: עצעין, חלי סלע: דינרין, רביעית סלע: ולח קבלו מהן. דרשחין להוסיף על שקל דאורייתא כפי הלורך ולא לפחות ממנו: אעפ"ר יד רולם שוה. עני ועשיר שוקלין בשוה כפי אשר פליגין. כי פליגי: במכנס פרוטרוט. פרוטה פרוטה וכדפרישית במתני׳: אבל. אם נטל ידו מליאה מעות ואמר אלו לשקלי ויש בו מותר ד"ה מודים שהמותר נדבה: מה בין וכו'. וקס"ד דר"ש ב ששמת מוכים. מה כין וכור. וקס"ד דר"ש לכ"ע קאמר למלחיה: מה אנן קיימין. רבי שמעון אהי קאי דקאמר מה בין וכוי: מה עביד וכור. כלומר ור"י במאי מוקים ממנימין: פחר לה. כלומר ור"י במאי מוקים מתניתין: פסר לה. למתני דר"ש אמכנס פרוטרוט אליבא דב"ה קאי מ"ט קאמר מותרן חולין: ופריך והא סנינן בפוף ברין וחל חלמל מחלק מוחר שקלים חולין. קסק"ד דמתנומין אמיא מכ"ע: משמעינה מן הדא. כמו מא שמע: ה"ג ואחה השניה רועה. עד שיסתאב ויפלו דמיה לוכדה: ה"א אלו לנדבה: יפלו המוחר תהן: היקף אסה אומר אלו. סחמא דש"ס פרין איך קאמרת דהשני לנדבה לא יהא אלא כנוטל הרבה מעות ואמר הרי אלו לשקלי דתנן לב"ה מוחרן חולין כ"ש הרא שאמין ולר" ביני אפילו לב"ש מעותרן חולין כ"ש הרא שאמין במשוען. כמשמען סלעים: קרטין. רביעית סלע: משועל, מא הרא א א למתרינו שבימי עודא של דכוי למתרינו שבימי עודא של דכרו ברול הרא הרא אלו דכרו

העדה

אלא לשקל אבל חטאת אין קובה אם ירצה יביא

בדמים מרובים ונתפסו הדמים אפילו הן מרובין ומותרן נדבה: דרכונות. מטבע של זהב ממדי

ושויה סלע ומחלה שאז היו לריכין הרבה לעבודת הבית ושקלו הרבה: **חזרו לשקול סלעים.** כמשמעו

קבלו עליהן לשקול אבל חטאת לעולם אינו שוה שוה מביא בקלע חה בשתים חה בשלש: גבו' מה

מ"ט קאמר מותרן חולין: ופריך והא סנינן בסוף

דבנימין לא היה עמהן:

משנת אליהו

מן הדא. הא דאמרינן שבימי עזרא שקלו דרכון שלם שמעינן מהך קרא: ג' פעמים בשנה. ודרכון

שמט מתעיק מהץ קומו ג עפמים: מראן אחיות הוא סלע וחלי שהן שלשה שקלים: מראן אחיות מני פעמים בשנה: מראן לג' פלאין ורו'. דמנן בפרק ג' בג' קופות של ג' סאין היו תורמין את הלשכה ג' פעמים בשנה ילפינן מדאמר עורא לשלש השקל ג"פ בשנה: לפי שחשאו. בענל במחלית היום: וחדנה אמר. ואידך אמר: גרמסין. שם מטבע שהיתה בימי משה: שעברו על י' הדברום. כשחטאו בעגל: בעשרים כסף. היינו דינרין דסלע ד' דינרין ופדיון בכור חמש סלעים: טבע הן שני דינרין חלי הסלע

עין משפמ

נר מצוה מו א מיי׳ פרק ג משקלים הלי"ג:

שו ב מיי פרק ה מפהמ"ק הל"ה: יו ג מיי פרק א משקלים הלכה

ו ובהשנות: יח ד מיי׳ שם פ"ג הלכה יג: ים ה מיי׳ שם ופ"ה מפהמ"ק : סל״מ

ב ו מיי שקלים שם הלי"ב: בא ז מיי שם ובהשגות וכ"מ: בב ח מיי פרק ה מפהמ"ק הל"ו:

נוסחת הבבלי

עוד (ב) בינריו אר"ש כו': (ב) עוד יה) דינרין מר"ש ברי: (ב) שוד הוא במכנס כר: (ג) שאינו חייב אלא אחת את השני כרי: (ד) לנדבה היאך אתה אומר אלו כרי: (ד) מלוה לחת עלינו שלישית וכרי: (1) מיכן שאדם שלישית וכר: (1) מיכן שאדם שפשית וררי. (ו) זויים בשנה מייב לשלם כרי: (ו) גיים בשנה מייב לשלם כרי: (וו) גיים בשנה שקלו ג'ים בשנה מכן שאדם בשנה) מיכן שאין מייב בשנה) מיכן שאין מייב ורב מטימיון כרי: (מ) מייני ורב מוט בייני (י) ר"י בשם רשביל מחנן כרי: (י) ר"י בשם רשביל מחנו בחני מייב בשם רשביל בייני (ב) מיים בייני לו מייב. כו׳: (ב) ר״פ בן לוי כו׳:

הגהות הגר"א

[א] ה"ג מה אנן קיימין אם באומר שאביא מהן בכולן מותרן פלותות שלופים נואן בפוס מותר חולין אלא כי אנן קיימין באומר אלו שקלים וכו' והשאר שבינתים נמחק. וה"פ אם אומר שאביא מהן בכולן מוחרן חולין בין בשקלים ובין בחטאת כדקחני מתני' ומה בין דקאמר ר' שמעון באומר אלו ואהא קאר"ש שמעון בחומר חנו וחהה קחר"ש מה בין שקלים דמותרן חולין אליבא דכ"ע ומה בין חטאת דמותרן נדבה אליבא דכ"ע ואא"ב אליבא דרב ביבא דקאמר באומר אלו כ"ע מודים דמותרן חולין שפיר קאמר ר"ש מה בין אלא לר"י מה בין דקאמר ר"ש הא בשקלים נמי מותרן נדבה: [ב] ה"ג אותה שניה רועה הכא מאי את עביד ליה כמ"ד אלו לנדבה ה"ג לנדבה כמ"ד לחוליו ה"נ לחולין. והשאר שבינתים נמחק:

גליון הש"ם

י [א] עי' בערוך ערך טבע וערך דנר. ועי' ברמב"ן פ' כי תשא:

תורה אור השלם

וֹ וְהֶעֶמִרְנוּ עֲלֵינוּ מִצְוֹת לְתֵת עָלֵינוּ שְׁלִשִּׁית הַשֶּׁקֶל בַּשְּׁנָה לעבדת בית אלהינו:

... זֶה יִהְנוּ כָּל הָעֹבֵר עַל 2. זֶה יִהְנוּ כָּל הַפְּקָדִים מַחֲצִית הַשְּׁקֵל בְּשֶׁקֶל הַלְּדָשׁ עָשְׁרִים גַּרְה הָשֶׁקֶל מַחֲצִית הַשָּׁקֶל תְּרוּאָה